

طرح درس هنر و تمدن اسلامی (۱) به همراه فهرست برخی از منابع مرتبط

الف- هنر اسلامی در عربستان (۳ جلسه)

۱- شرحی از اوضاع سیاسی، جغرافیایی، اجتماعی و هنری عربستان قبل و مقارن با ظهور اسلام ۲- رسم نمودار زمانی فتوحات اسلام در عربستان و سایر سرزمینها ۳- ویژگی هنر و معماری اسلامی در عربستان ۴- کعبه ۵- مسجدالنبی ۶- تعریف فرهنگ و تمدن و رابطه این دو با هنر ۷- گستره جغرافیایی هنر اسلام و ویژگی های مشترک آن

ب- هنر اسلامی در سوریه، عراق و فلسطین (۲ جلسه)

۱- مقایسه هنر اسلامی در مدینه، کوفه، دمشق، سامرا و بغداد ۲- مسجد سامرا ۳- مسجد جامع دمشق ۴- مسجدالاقصی ۵- قبه الصخره ۶- بررسی دلایل ساخت قبه الصخره در مقابسه با کعبه ۷- سایر هنرها در سوریه دوران اموی ۸- کاخ مشاطه

ج- هنر اسلامی در آفریقا (۲ جلسه)

۱- نقش قاهره در شکل گیری هنر اسلامی در مصر ۲- مسجد الازهر ۳- مسجد سلطان حسن ۴- مسجد ابن طولون ۴- مسجد جامع قیروان ۵- سایر هنرها در دوره مملوکان مصر ۶- سایر هنرها در دوره فاطمیون در مصر ۷- نقش صلاح الدین ایوبی در اشاعه هنر اسلامی

د- هنر اسلامی در اسپانیا (۲ جلسه)

۱- مسجد جامع قرطبه ۲- کاخ الحمراء ۳- نقش امویان آندلس در اشاعه هنر اسلامی ۴- ویژگی های هنر اسلامی در آندلس ۵- محراب مسجد جامع قرطبه ۶- مسجد مدینه الزهرا

ه- هنر اسلامی در هند (۱ جلسه)

۱- تاج محل (مروارید هنر اسلامی) ۲- ویژگی های هنر اسلامی در هند دوران مغول ۳- مناره قطب ۴- ارتباط هنر اسلامی در ایران و هند

و- هنر اسلامی در آناتولی (۳ جلسه)

۱- ویژگی های هنر سلجوقی در آناتولی با ذکر نمونه ۲- قونیه و هنر اسلامی ۳- ویژگی های هنر و معماری عثمانی با ذکر نمونه ۴- بررسی مکتب سنان و شاهکار هنری او ۵- مسجد ایاصوفیه ۶- بررسی سفال ایزنیک و گروههای سه گانه

آن ۲- سایر هنرها در ترکیه عثمانی ۸- عثمانی و هنر صفویه ۹- قالی هولباین ۱۰- مراکز مهم هنری آسیای صغیر در دوره اسلامی ۱۱- کاخ توپ قاپوسرای ۱۲- مسجد علاء الدین

ز- تحلیل هنر در سرزمینهای اسلامی (۳ جلسه)

۱- هنر اسلامی یا هنر دوران اسلامی ۲- مقایسه سه شهر مهم اسلامی و بررسی جایگاه هنر در هر کدام: قرطبه- قاهره- بغداد ۳- مقایسه سه مسجد مهم اسلامی: جامع قرطبه- جامع دمشق- جامع قیروان ۴- مقایسه سه دوره مهم اسلامی: امویان اندلس- فاطمیون مصر- عباسیان بغداد ۵- بررسی جایگاه علوم، فنون و هنرهای اسلامی و تاثیر آن بر رنسانس اروپا ۶- به نظر شما هنر اسلامی فاخر است یا نه ۷- وضعیت هنر اسلامی در زمان معاصر در سرزمینهای اسلامی ۸- مقایسه جایگاه هنری کعبه- قبه الصخره- جامع قرطبه ۹- با فتوحات و گسترش اسلام چند معبد و کلیسا به مسجد تبدیل شد ۱۰- جایگاه تاریخی بیت المقدس ۱۱- شاخص ترین دوره هنر اسلامی از نظر شما (کدام زمان و کدام جغرافیا) ۱۲- فرهنگ اسلامی یا تمدن اسلامی

ح- فهرست برخی منابع برای مطالعه هنر و تمدن اسلامی (۱)

۱- کونل، ارنست. هنر اسلامی. ترجمه هوشنگ طاهری. توس. تهران: ۱۳۵۵.

۲- رایس، دیوید تالبوت. هنر اسلامی. ترجمه ماه ملک بهار. علمی فرهنگی. تهران: ۱۳۸۴.

۳- دوری، کارل جی. هنر اسلامی. ترجمه رضا بصیری. یساوولی. تهران: ۱۳۶۳.

۴- بورکهارت، تیتوس. هنر اسلامی: زبان و بیان. ترجمه مسعود رجب نیا. سروش. تهران: ۱۳۶۵.

۵- گرابار، الگ. شکل گیری هنر اسلامی. ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. تهران: ۱۳۷۹.

۶- پرایس، کریستین. تاریخ هنر اسلامی. ترجمه مسعود رجب نیا. بنگاه ترجمه و نشر کتاب. تهران: ۱۳۴۷.

۷- هیلن برند، رابرت. هنر و معماری اسلامی. ترجمه اردشیر اشراقی. فرهنگستان هنر. تهران: ۱۳۸۶.

۸- اتینگهاوزن، ریچارد والک گرابار. هنر و معماری اسلامی. ترجمه یعقوب آژند. سمت. تهران: ۱۳۷۸.

۹- بلر، شیلا و جان اتان ام بلوم. هنر و معماری اسلامی. ترجمه اردشیر اشراقی. سروش. تهران: ۱۳۸۱.

۱۰- هوگ، ج و هانری مارتن. سبک شناسی هنر معماری در سرزمین های اسلامی. ترجمه پرویز ورجاوند. علمی و فرهنگی. تهران: ۱۳۷۵.

- ۱۱- دیماند، موریس. راهنمای صنایع اسلامی. ترجمه عبدا... فریار. علمی و فرهنگی. تهران: ۱۳۶۵.
- ۱۲- بلخاری قهی، حسن. سرگذشت هنر در تمدن اسلامی (موسیقی و معماری). سوره مهر. تهران: ۱۳۸۸.
- ۱۳- ولایتی، علی اکبر. فرهنگ و تمدن اسلامی. نشر معارف. تهران:
- ۱۴- شهیدی، سید جعفر. تاریخ تحلیلی اسلام. مرکز نشر دانشگاهی. تهران: ۱۳۶۳.
- ۱۵- وارد، ریچل. فلزکاری اسلامی. ترجمه مهناز شایسته فر. موسسه مطالعات هنر اسلامی. تهران: ۱۳۸۴.